ROZHODNUTÍ

Nejvyšší správní soud jako soud kárný rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a jeho členů JUDr. Milady Šámalové, JUDr. Ivany Doubkové, JUDr. Josefa Českého, JUDr. Petra Hajna a JUDr. Zdeňka Nováka v právní věci navrhovatele: **ministr spravedlnosti** se sídlem Vyšehradská 16, Praha 2, proti kárně obviněnému: **JUDr. T. V.,** soudní exekutor, Exekutorský úřad Přerov se sídlem Komenského 38, Přerov, zastoupený Mgr. Tomášem Greplem, advokátem se sídlem Horní náměstí 7, Olomouc, v řízení o návrhu na zahájení kárného řízení ze dne 24. 8. 2005, č. j. 463/2005-PERS-SO/3, při ústním jednání konaném dne 22. března 2012,

takto:

JUDr. T. V.,
soudní exekutor Exekutorského úřadu Přerov,
se sídlem Komenského 38, Přerov,

je vinen, že

v řízení vedeném pod sp. zn. Ex 0927/04 porušil své zákonné povinnosti plynoucí z § 13 exekučního řádu tím, že v rámci své řídící činnosti nezajistil řádný soupis movitých věcí podle § 326 odst. 1 o. s. ř. a v důsledku toho jeho zaměstnanci provedli dne 11. 11. 2004 soupis movitých věcí bez jejich zajištění v bytě rodičů povinné M. P. ve S. P. 45, ačkoliv jim bylo známo, že zde povinná nemá trvalé bydliště a ani zde fakticky nebydlí, když se zdržuje na adrese S. P. 91 v obecním bytě a k rodičům dochází pouze na návštěvy,

tedy závažně porušil

při výkonu exekuční činnosti povinnost stanovenou právním předpisem,

tím spáchal

kárné provinění podle § 116 odst. 2 písm. a) exekučního řádu.

Podle § 116 odst. 3 písm. b) exekučního řádu

se mu ukládá

kárné opatření

p í s e m n é n a p o m e n u t í .

O d ů v o d n ě n í :

I. Obsah návrhu na zahájení řízení

[1.] Ministr spravedlnosti (dále též „kárný žalobce“, příp. „žalobce“) podal k Exekutorské komoře ČR dne 24. 8. 2005 proti soudnímu exekutorovi JUDr. T. V. (dále jen „soudní exekutor“, případně „exekutor“ nebo „kárně obviněný“) návrh na zahájení kárného řízení pro kárné provinění, kterého se dopustil porušením ustanovení § 326 odst. 1 občanského soudního řádu a povinnosti stanovené v § 2 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „exekuční řád“).

[2.] Porušení citovaných zákonných ustanovení spatřuje žalobce v tom, že soudní exekutor v řízení vedeném pod sp. zn. Ex 0927/04 provedl prostřednictvím svých zaměstnanců dne 11. 11. 2004 soupis movitých věcí bez jejich zajištění v bytě rodičů povinné M. P. ve S. P. 45, ačkoliv mu bylo známo, že zde povinná nemá trvalé bydliště a ani zde fakticky nebydlí, když se zdržuje na adrese S. P. 91 v obecním bytě a k rodičům dochází pouze na návštěvy.

[3.] Kárný žalobce uvedl, že exekutor sice může provést soupis na jakémkoliv místě, kde má povinný umístěny své věci, musí však mít konkrétní poznatky odůvodňující závěr, že se zde movité věci povinného nacházejí. V daném případě však kromě poznatku, který uvedla povinná, tzn. že často dochází k rodičům, žádné další indicie v tomto směru neměl a jeho postup nasvědčuje tomu, že se ve skutečnosti jednalo o formu nátlaku na povinnou, aby ji přiměl k plnění. Šlo tak o svévolný a neetický úkon, který šikanoval a postihl rodiče povinné.

[4.] Navíc, zatímco věci sepsané v bytě povinné byly odvezeny do exekutorského skladu, věci sepsané u jejích rodičů byly ponechány na místě. Přitom u povinné i jejích rodičů byly sepsány některé stejné věci (lednice, televizor, žehlička), a lze proto stěží předpokládat, že by je povinná měla současně na dvou místech. Je tak zjevné, že exekutor nepostupoval účelně a hospodárně, neboť sepisoval i věci, u nichž lze předpokládat, že by byla úspěšná vylučovací žaloba. Jako kárné opatření žalobce navrhuje uložení pokuty v přiměřené výši.

[5.] Kárný žalobce navrhl provést důkaz obsahem exekučního spisu sp. zn. Ex 0927/04.

II. Vyjádření soudního exekutora

[6.] Obviněný exekutor ve vyjádření ze dne 19. 10. 2005 uvádí, že pověřením exekuce pověřil své zaměstnance M. S. a R. S., kteří jeli provést soupis movitých věcí na adresu uvedenou v usnesení o nařízení exekuce. Bylo zjištěno, že povinná se nezdržuje na adrese v J. ve S., přičemž sousedé sdělili, že by se měla zdržovat u rodičů ve S. P. Provedli ještě prověření adresy v J. u K., kterou zaměstnancům sdělila Okresní správa sociálního

zabezpečení v Bruntále, nicméně ani tam nebyla povinná nalezena a od sousedů bylo zjištěno, že se odstěhovala k rodičům.

[7.] Dne 17. 8. 2005 (*poznámka soudu*: v průběhu jednání exekutor uvedl, že se jedná o překlep, správně se jednalo o 17. 8. 2004) byla na základě nových informací zjištěných z centrální evidence obyvatel povinná hledána na adrese trvalého bydliště, kde sice nebyla zastižena, nicméně dotazem u sousedů bylo zjištěno, že se zde zdržuje a skutečně bydlí a že se zdržuje rovněž na adrese S. P. 45, což je o dvě ulice dále, a nechává tam hlídat syna. Poté zaměstnanci navštívili nemovitost rodičů povinné, kteří jim sdělili, že povinná má sice samostatný byt, nicméně vzhledem k tomu, že pracuje a nechává dítě u nich, zdržuje se také zde. Ve stejný den byla povinná navštívena v zaměstnání a došlo k dohodě ohledně způsobu úhrady dluhu. Přitom byla upozorněna, že pokud nezaplatí, dojde k soupisu a k zajištění movitých věcí.

[8.] Protože k zaplacení sjednaných částek nedošlo, pověřil exekutor svého zaměstnance L. H. k soupisu a zajištění movitých věcí, k čemuž také dne 11. 11. 2004 na adrese S. P. 91 v bytě povinné došlo. Následně byl v souladu s § 326 odst. 1 o. s. ř. proveden soupis movitých věcí též v domě jejích rodičů, neboť zde povinná bydlela a zdržovala se. Tento soupis byl proveden za účasti povinné i jejich rodičů.

[9.] Exekutor si je jistý tím, že on ani jeho zaměstnanci neporušili žádné ustanovení exekučního řádu nebo o. s. ř., a odmítá, že by šlo o formu nátlaku na povinnou. Pokud by chtěly třetí osoby uplatnit vlastnické právo k sepsaným věcem, mohly tak učinit na základě poučení, kterého se jim dostalo; do sepsaného protokolu nicméně neuvedly žádnou námitku a nepodaly ani vylučovací žalobu.

[10.] Tvrzení, že byly sepsány podobné věci, exekutor označuje za pouhé domněnky. Nebyla porušena ani zásada účelnosti a hospodárnosti, jelikož v průběhu soupisu nebyly namítnuty vlastnické nároky třetích osob, část věcí byla ponechána na místě a v případě, že by vlastnické právo posléze uplatněno bylo, mohl o jejich vyloučení rozhodnout samotný exekutor. Navíc, zajištěné věci nebyly prodány v dražbě, ačkoliv usnesení o nařízení exekuce i exekuční příkaz prodejem movitých věcí nabyly právní moci. Protože povinná zasílala pravidelné platby, exekutor k prodeji věcí nepřistoupil, neboť to považuje za příliš tvrdé.

[11.] V současnosti je tento případ již skončen, neboť povinná uhradila celou svoji povinnost včetně nákladů exekuce. Byla proto opakovaně informována o možnosti vyzvednout si odvezené věci, nicméně na to nijak nereagovala.

[12.] Proto exekutor tvrdí, že se žádného pochybení v této věci nedopustil, a navrhuje zproštění kárného obvinění.

III. Průběh dalšího řízení

[13.] Dne 26. 4. 2006 se konalo před kárným senátem kárné komise EK jednání, kde kárně obviněný JUDr. V. zejména uvedl, že o stížnosti manželů B. (rodiče povinné) rozhodovala již stížnostní a dohledová komise EK a konstatovala, že stížnost je nedůvodná. K názoru, že se v domě rodičů povinné nacházejí její věci, dospěl exekutor na základě toho, že se tam zdržuje, což potvrdili sousedé i samotní rodiče. Žádný důkaz o tom, že se v domě rodičů nacházejí věci povinné, sice neexistoval, nicméně povinná byla soupisu věcí osobně přítomna, v domě dříve bydlela a rodiče se často starají o jejího syna. Skutečně byly na

obou místech sepsány částečně druhově stejné věci (lednice, televize), je však třeba zdůraznit, že movité věci sepsané v bytě rodičů byly ponechány na místě a nebyly převezeny do skladu.

[14.] Rozhodnutím kárného senátu kárné komise EK ze dne 26. 4. 2006, č. j. KŽ 17/05 – 19, byl JUDr. V. uznán vinným tím, že porušil ustanovení § 326 odst. 1 o. s. ř. a § 2 exekučního řádu, když provedl prostřednictvím svých zaměstnanců dne 11. 11. 2004 soupis movitých věcí bez jejich zajištění v bytě rodičů povinné M. P., ačkoliv mu bylo známo, že zde povinná nemá trvalé bydliště a ani zde fakticky nebydlí. Za to mu bylo uloženo kárné opatření – písemné napomenutí. V odůvodnění tohoto rozhodnutí je zejména uvedeno, že při soupisu movitých věcí na tzv. „jiném místě“ musí exekutor postupovat s maximální obezřetností a šetřit přitom zájmy a práva třetích osob, což však v daném případě nebylo splněno, když důvodem soupisu v bytě rodičů povinné byla skutečnost, že exekutor zjistil, že povinná dává často dítě na hlídání rodičům. Ustanovení § 326 odst. 1 o. s. ř. však vyžaduje, aby tam měl povinný své věci umístěny. Kárné opatření ve formě písemného napomenutí bylo shledáno odpovídajícím s ohledem na to, že exekutorovi dosud žádné kárné opatření v minulosti nebylo uloženo.

[15.] Proti tomuto rozhodnutí podal JUDr. V. odvolání, které se obsahově překrývá s jeho shora citovaným vyjádřením ke kárnému návrhu (viz část II.).

[16.] Odvolací senát kárné komise EK při jednání konaném dne 6. 3. 2007 vyslechl jako svědka Mgr. R. M., který u kárně obviněného pracoval jako exekutorský koncipient. Vypověděl, že povinnou hledal spolu se svým kolegou na adrese jejího trvalého pobytu a zde se od sousedů dozvěděli, že se zdržuje rovněž u svých rodičů. Rodiče jim řekli, že povinná má svůj byt a tam se také zdržuje, nicméně zdržuje se i u nich, neboť jí hlídají syna. Samotná povinná svědkovi sdělila, že jí mohou doručovat na obě adresy, tedy i k jejím rodičům. Skutečnost, že se povinná zdržuje i u svých rodičů, měl svědek zjištěnu ve spise od předchozího zaměstnance. O tom, že by povinná u rodičů též přespávala, neměl svědek žádný poznatek.

[17.] Odvolací senát prezidia EK usnesením ze dne 30. 4. 2007, sp. zn. KŽ 17/05, citované rozhodnutí kárného senátu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení a rozhodnutí. Důvodem zrušení bylo nedostatečné zjištění skutkového stavu (*poznámka NSS*: rozhodnutí nijak nekonkretizuje, v jakém směru má být tento skutkový stav dále zjišťován).

IV. Řízení před Nejvyšším správním soudem

[18.] Nejvyšší správní soud převzal dle čl. I., bodu 28. zákona č. 183/2009 Sb., kterým se mění exekuční řád a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 121/2008 Sb., o vyšších soudních úřednících a vyšších úřednících státního zastupitelství a o změně souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 7/2009 Sb., rozhodování v kárných věcech soudních exekutorů. V souladu s bodem 7., čl. II. přechodných ustanovení zákona č. 183/2009 Sb. byla Nejvyššímu správnímu soudu Exekutorskou komorou ČR předána spisová dokumentace i k předmětnému kárnému řízení.

[19.] Z důvodu předložení návrhu Nejvyššího správního soudu Ústavnímu soudu dle čl. 95 odst. 2 Ústavy ČR na zrušení přechodných ustanovení k části první, čl. II., bodů 3., 4., 5., 6., a 7. zákona č. 183/2009 Sb. pro rozpor s ústavním pořádkem, bylo kárné řízení v uvedené věci usnesením kárného senátu ze dne 2. 12. 2009, č. j. 11 Kseo 5/2009-63,

přerušeno. Ústavní soud nálezem ze dne 3. 8. 2011 sp. zn. Pl. ÚS 38/09 (č. 269/2011 Sb.), tento návrh zamítl. Tím pominul důvod přerušení řízení, a proto soud rozhodl usnesením ze dne 6. 10. 2011, č. j. 13 Kseo 1/2011 - 60, o pokračování v řízení.

[20.] Na toto řízení se vztahuje přechodné ustanovení zákona č. 183/2009 Sb., podle jehož čl. II bod 3. a 4. platí, že *„nestanoví-li se dále jinak, použije se pro kárné řízení, které bylo zahájeno přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, zákon č. 120/2001 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Kárné provinění se posoudí a kárné opatření se uloží podle dosavadních právních předpisů. 4. Rozhodne-li kárná komise přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona podle § 120 zákona č. 120/2001 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, a nevyhotoví-li přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona písemné rozhodnutí nebo je neodešle kárně obviněnému exekutorovi nebo kandidátovi, o návrhu rozhodne znovu Nejvyšší správní soud. Obdobně se postupuje, rozhodne-li prezidium o odvolání přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona podle § 121 odst. 4 zákona č. 120/2001 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, a nevyhotoví-li přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona písemné rozhodnutí nebo je neodešle kárně obviněnému.*“

[21.] V nyní projednávané věci soud konstatuje, že za situace, kdy citované rozhodnutí kárného senátu bylo na základě odvolání podaného exekutorem zrušeno, je povinen o návrhu na zahájení kárného řízení rozhodnout znovu.

V. Podstatné okolnosti plynoucí z exekučního a soudního spisu

[22.] Kárný senát Nejvyššího správního soudu si vyžádal exekuční spis zn. Ex 0927/04 a spis Okresního soudu v Bruntále zn. 2 E-Nc 998/2004. Z jejich obsahu k výše uvedeným skutečnostem konstatuje následující:

- Usnesením ze dne 18. 5. 2004, č. j. 2 E-Nc 998/2004 - 3, Okresní soud v Bruntále nařídil exekuci k uspokojení pohledávky oprávněné Mgr. L. M. proti povinné M. P., bytem J. 8, ve výši 25 000 Kč s příslušenstvím. Provedením exekuce pověřil soudního exekutora JUDr. T. V.
- Ze sdělení OSSZ ze dne 16. 6. 2004 plyne, že je známa adresa povinné J. u K. 18.
- Dne 9. 7. 2004 vydal JUDr. V. pod č. j. Ex 0927/04-7 exekuční příkaz k provedení exekuce prodejem všech podle zákona postižitelných movitých věcí nebo spoluvlastnického podílu povinné, kterou je M. P., bytem J. 8.
- Ze dvou cestovních příkazů (č. 231/04 a č. 286/04) je patrno, že zaměstnanci exekutora R. S. a A. K. podnikli služební cestu do J. a S. P.
- Dne 21. 8. 2004 učinil exekutor povinné M. P. výzvu na adrese S. P. 91, kterou byla vyzvána k uhrazení vymáhané částky.
- Z Protokolu o soupisu movitých věcí ze dne 11. 11. 2004 plyne, že na adrese S. P. 91 v obecním bytě 1 plus 1 byly za účasti povinné sepsány, označeny a odvezeny do exekutorského skladu movité věci (např. televize, magnetofon, křeslo, lednice, pračka, vysavač). Přílohou tohoto protokolu je i soupis věcí výslovně označený jako „rodičů“ (např. televize, video, piano, lednice, jídelní stůl) s poznámkou, že tyto věci byly ponechány na místě.

VI. Průběh ústního jednání

[23.] V průběhu ústního jednání kárný žalobce odkázal na obsah svého návrhu a zejména zdůraznil, že se v případě mobiliární exekuce jedná o výrazný zásah do práva na soukromí, a je proto namístě od exekutora požadovat maximální možnou obezřetnost, což se však v daném případě nestalo.

[24.] Zástupce kárně obviněného rovněž odkázal na písemná podání, která v této věci učinil, a nad jejich rámec zdůraznil, že se JUDr. V. necítí být vinen, žádný právní předpis neporušil a navíc je kárně stíhán se značným časovým odstupem. Předmětné mobiliární exekuci dne 11. 11. 2004 nebyl přítomen a nemůže za ni proto ani nést jakoukoliv odpovědnost. U každého kárného obvinění je totiž třeba vyžadovat určitou míru zavinění. V tomto případě úkony v bytě rodičů povinné předem plánovány nebyly a neexistuje žádný výslovný pokyn JUDr. V., na základě kterého by bylo možno dovodit, že tento postup nařídil. Jednalo se tedy o momentální rozhodnutí jeho zaměstnanců. JUDr. V. požadoval zproštění obvinění a v tomto směru poukazoval i na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2012, č. j. 14 Kse 6/2011 - 299.

[25.] K této argumentaci kárný žalobce uvedl, že ustanovení § 116 odst. 2 exekučního řádu zavinění nevyžaduje, jedná se o odpovědnost sui generis. Odpovědnost exekutora plyne z ustanovení § 13 odst. 1 exekučního řádu, podle něhož exekutor řídí činnost exekutorského úřadu, který jeho jménem plní všechny potřebné úkoly. Pokud by prý soud přijal argumentaci kárně obviněného, vedlo by to k úplné absenci kárné odpovědnosti kohokoliv, jelikož zaměstnanci exekutora nemají vlastní kárnou odpovědnost.

VII. Posouzení věci soudem

[26.] Podle ustanovení § 116 odst. 2 exekučního řádu v relevantním znění platilo, že „[j]*estliže exekutor závažně nebo opětovně porušil povinnost stanovenou tímto zákonem nebo jestliže jeho chováním byla závažně nebo opětovně narušena důstojnost exekutorského povolání (dále jen "kárné provinění"), může mu být v kárném řízení uloženo některé z těchto opatření:*
a) napomenutí,
b) písemné napomenutí,
c) pokuta až do výše stonásobku minimální mzdy,
d) odvolání z exekutorského úřadu.“

[27.] Podle ustanovení § 325a o. s. ř. platí, že „*vyžaduje-li to účel výkonu rozhodnutí, je ten, kdo provádí výkon, oprávněn učinit osobní prohlídku povinného a prohlídku bytu (sídla, místa podnikání) a jiných místností povinného, jakož i jeho skříní nebo jiných schránek v nich umístěných, kde má povinný svůj majetek; za tím účelem je oprávněn zjednat si do bytu nebo do jiné místnosti povinného přístup, popřípadě uzavřené skříně nebo jiné schránky otevřít*.“ Podle ustanovení § 325b stejného zákona „(1) *Povinný umožní tomu, kdo provádí výkon rozhodnutí, přístup na všechna místa, kde má své movité věci umístěny*. (2) *Každý, v jehož objektu má povinný svůj byt (sídlo, místo podnikání) nebo jiné své místnosti, je povinen strpět, aby ten, kdo provádí výkon rozhodnutí, provedl prohlídku bytu a jiných místností povinného. Nesplní-li tuto povinnost, je ten, kdo provádí výkon, oprávněn zjednat si k bytu nebo jiné místnosti povinného přístup*.“

[28.] Podle ustanovení § 326 o. s. ř. (které je použitelné i pro soudního exekutora na základě ustanovení § 52 a 69 exekučního řádu), pak platí, že „(1) *Soud v bytě (sídle, místu*

podnikání) povinného nebo na jiném místě, kde má povinný své věci umístěny, sepíše věci, které by mohly být prodány, a to v takovém rozsahu, aby výtěžek prodeje sepsaných věcí postačil k uspokojení vymáhané pohledávky oprávněného spolu s náklady výkonu rozhodnutí. Sepsány budou především věci, které povinný může nejspíše postrádat a které se nejsnáze prodají; věci, které se rychle kazí, budou sepsány, jen není-li tu dostatek jiných věcí a lze-li zajistit jejich rychlý prodej. Sepsány nemohou být movité věci, které tvoří příslušenství nemovitosti. (2) *Soud sepíše i věci povinného, které má u sebe někdo jiný, avšak jen tehdy, jestliže mu takové věci budou současně odevzdány*."

[29.] Kárný soud konstatuje, že z citovaných zákonných ustanovení nepochybně plyne právo exekutora učinit prohlídku bytu, sídla či místa podnikání povinného a za tímto účelem učinit příslušné kroky.

[30.] Současně je však třeba mít neustále na zřeteli, že Listina základních práv a svobod zaručuje nedotknutelnost obydlí a toto právo (resp. svobodu) zařazuje hned na úvod mezi základní lidská práva a svobody. Bez souhlasu toho, kdo v obydlí bydlí, je možno do něj vstoupit jen v rámci domovní prohlídky v trestním řízení anebo na základě zákona, jen je-li to v demokratické společnosti nezbytné pro ochranu života nebo zdraví osob, pro ochranu práv a svobod druhých nebo pro odvrácení závažného ohrožení veřejné bezpečnosti a pořádku (čl. 12 odst. 3).

[31.] V případě shora citované zákonné licence je zřejmé, že průlom do nedotknutelnosti obydlí je legitimován ochranou práv a svobod druhých, jelikož smyslem výkonu rozhodnutí je splnění povinnosti, uložené vykonatelným rozhodnutím za situace, kdy tak neučiní povinný dobrovolně. Jde proto o využití prostředků donucení veřejnou mocí za účelem ochrany práv oprávněných, kterým v podmínkách právního státu není dovoleno brát právo do vlastních rukou.

[32.] Jak zdejší soud konstatoval ve skutkově obdobné věci (rozhodnutí ze dne 26. 1. 2012, sp. zn. 11 Kseo 5/2009), lze učinit dílčí shrnutí v tom smyslu, že exekutor musí v případě postupu podle ustanovení § 325a a násl. o. s. ř. respektovat restriktivní výklad možných zásahů do nedotknutelnosti obydlí. Tento restriktivní přístup by se měl projevit zejména tím, že před provedením prohlídky by měl mít exekutor postaveno najisto, že se jedná skutečně o obydlí, případně místo podnikání povinného, resp. že lze s velkou mírou pravděpodobnosti očekávat, že se právě tam nalézá majetek povinného. Pokud tak on ani jeho zaměstnanci neučiní, nese za jejich jednání objektivní odpovědnost, jakkoliv se soupisu movitých věcí sám přímo neúčastní.

[33.] Kárně obviněný nicméně poukázal na rozhodnutí kárného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2012, č. j. 14 Kse 6/2011 - 299, které se od výše citovaného rozhodnutí sp. zn. 11 Kseo 5/2009 odlišuje. V tomto rozhodnutí je totiž mimo jiné uvedeno, že z formulace žalovaného skutku musí vyplývat, které právní povinnosti porušil sám soudní exekutor, jelikož se v případě kárné odpovědnosti musí jednat o zaviněné jednání exekutora. To v případě vedeném pod sp. zn. 14 Kse 6/2011-299 kárný soud neshledal, jelikož soudní exekutorka sama na místě provádění mobiliární exekuce nebyla a nebylo prokázáno ani porušení její jiné povinnosti ve vztahu k žalovaným skutkům.

[34.] Kárný soud v nyní projednávané věci nezastírá, že mezi oběma citovanými právními názory existuje ve vztahu k vymezení kárné odpovědnosti exekutora značný rozpor: jestliže totiž podstata judikátu sp. zn. 11 Kseo 5/2009 je založena na objektivní odpovědnosti exekutora za činnost jeho úřadu, vyžaduje rozhodnutí sp. zn. 14 Kse 6/2011

jeho subjektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za zavinění. Za situace, kdy zákonná úprava výslovně nepředpokládá žádný sjednocovací mechanismus v rámci Nejvyššího správního soudu (a tento nenavrhovali ani účastníci řízení), a kárnému senátu proto nezbylo než se přiklonit k jednomu z dříve vyslovených právních názorů, setrval senát i nadále na názoru obsaženému v rozhodnutí sp. zn. 11 Kseo 5/2009.

[35.] Kárný soud má totiž za to, že jakkoliv je zákonem č. 7/2002 Sb. za kárný soud označen Nejvyšší správní soud, je jeho složení a úkoly natolik specifické, že se na jeho činnost soudní řád správní nevztahuje. Začlenění pod Nejvyšší správní soud tak je třeba vnímat toliko v organizačním, nikoliv však v procesním smyslu. Zákonná úprava ostatně koncipuje řízení před kárným soudem zcela autonomně na s. ř. s. a výjimkou jsou pouze případy, kdy použití s. ř. s. plyne přímo ze zákona (viz např. § 10 zákona č. 7/2002 Sb. - rozhodování o vyloučení člena senátu). Možnost pro předložení věci rozšířenému senátu proto dána není.

[36.] K výše popsanému rozporu v nyní projednávané věci (viz body 32-34) soud zastává přesvědčení, že správnějším je názor představený jako první, založený na odpovědnosti exekutora za fungování celého jeho úřadu, tedy odpovědnosti objektivní. Celá koncepce činnosti soudních exekutorů je totiž založena na tom, že se jedná o „monokraticky" koncipované orgány veřejné moci, kde je odpovědností exekutora, koho zaměstnává, jakým způsobem si tyto pracovníky vybírá, jak je školí a organizuje jejich práci (viz zejména § 13 exekučního řádu). V daném případě má však soud za postaveno najisto, že se JUDr. V. od činnosti svých zaměstnanců nikterak nedistancoval a nepovažoval je za excesivní, nýbrž že naopak jejich práci hájil a jen pro případ, že by v provádění soupisu majetku u rodičů povinné byla shledána protizákonnost, namítal, že tento byl učiněn bez jeho vědomí. Jinak řečeno, v průběhu řízení soud nezjistil žádnou indicii, z níž by bylo možno dovodit, že zaměstnanci exekutora při provádění předmětného soupisu movitých věcí v bytě rodičů povinné jednali v rozporu s jeho pokyny, resp. že by je nerespektovali.

[37.] Soud dále uvádí, že je samozřejmě nereálné po kárném žalobci požadovat, aby vždy prokázal, že zaměstnanci exekutora pouze plnili jeho výslovné pokyny. Koncepce činnosti exekutora je totiž založena na opačném východisku: s výjimkou výjimečných a prokazatelných excesů se předpokládá, že zaměstnanci exekutora plní pouze jím zadané úkoly. V případě opačného výkladu by totiž ke kárnému postihu exekutora nebylo možno, v situacích, kdy se při výkonu exekutorské činnosti dopustí pochybení některý ze zaměstnanců jeho exekutorského úřadu, přistoupit prakticky nikdy.

[38.] Proto v daném případě soud odpovědnost JUDr. V. za činnost jeho zaměstnanců shledal, byť nikoliv v doslovném smyslu formulace kárného žalobce („*provedl prostřednictvím svých zaměstnanců dne 11. 11. 2004 soupis movitých věcí bez jejich zajištění v bytě rodičů povinné M. P. ve S. P. 45*..."), nýbrž s určitou formulační úpravou („*porušil své zákonné povinnosti plynoucí z § 13 exekučního řádu tím, že v rámci své řídící činnosti nezajistil řádný soupis movitých věcí podle § 326 odst. 1 o. s. ř. a v důsledku toho jeho zaměstnanci provedli dne 11. 11. 2004 soupis movitých věcí bez jejich zajištění v bytě rodičů povinné M. P. ve S. P. 45*..."). Tuto formulační změnu nicméně učinil soud s přesvědčením, že totožnost skutku zůstala zachována.

[39.] Soud rovněž nezpochybňuje, že je možné provést prohlídku i na adrese, kde povinný nemá hlášen trvalý pobyt. Opačný výklad by totiž v praxi začasté vedl k faktickému znemožnění výkonu rozhodnutí prodejem movitých věcí. V každém případě

je nicméně třeba trvat na tom, aby exekutor před provedením této prohlídky učinil maximum možného pro to, aby ověřil, zda skutečně lze očekávat, že se na dané adrese budou nacházet věci povinného.

[40.] V nyní projednávaném případě se tak však zjevně nestalo. Jak totiž plyne z provedených zjištění, které JUDr. V. nečiní spornými, nebyly dány žádné přesvědčivé informace v tom smyslu, že by povinná pobývala v domě svých rodičů, resp. že by se zde nacházely její věci. Exekutor prokazatelně věděl, že povinná trvale bydlí na adrese S. P. 91 (viz např. jeho výzva ze dne 21. 8. 2004, kde je tato adrese uvedena) a že na adrese S. P. 45 bydlí pouze její rodiče. Ze samotné skutečnosti, že ke svým rodičům dochází (její trvalé bydliště se nachází v blízkosti bydliště rodičů) a že jí rodiče často hlídají syna, totiž ještě nelze bez dalšího dovozovat, že by zde měla i věci, které zaměstnanci exekutora sepsali.

[41.] Kárnému žalobci je třeba přisvědčit též v tom, že u rodičů povinné byly sepsány i některé druhově stejné věci, které byly bezprostředně před tím sepsány v bytě povinné (lednice, televizor, žehlička). Z povahy věci tak muselo být zaměstnancům exekutora zcela zřejmé, že se nemůže jednat o věci ve vlastnictví povinné, jelikož nedává žádný rozumný smysl, aby např. vlastnila dvě lednice a její rodiče žádnou, přičemž jednu z těchto lednic by měla umístěnu v domě rodičů. Ostatně, příloha k protokolu o soupisu movitých věcí, která se týká věcí sepsaných na adrese S. P. 45, je výslovně nadepsána „soupis rodičů“. I z toho je patrno, že zaměstnanci exekutora si byli dobře vědomi toho, že se nejednalo o věci povinné.

[42.] Nelze ani přehlédnout, že zatímco věci z bytu povinné byly okamžitě odvezeny do exekutorského skladu, sepsané věci z domu rodičů zde zůstaly. I z toho je zřejmé, že exekutorovi ve skutečnosti nešlo o jejich případné zpeněžení za účelem uhrazení dané povinnosti, nýbrž o vytvoření psychického nátlaku na povinnou i její rodiče.

[43.] Za nepřípadnou považuje kárný soud argumentaci exekutora vedenou v tom směru, že všechny zúčastněné osoby byly řádně poučeny o svých právech, nicméně neuplatnily žádnou námitku a nepodaly ani vylučovací žalobu. Jak totiž plyne z obsahu protokolu o soupisu movitých věcí povinného ze dne 11. 11. 2004, tento protokol, na němž je rubrika „Výhrady povinného a dalších osob k provádění soupisu“ proškrtnuta, podepsala pouze povinná M. P. Podpis (nepříliš čitelný) jednoho z jejich rodičů je umístěn pouze na druhé příloze k protokolu, jehož obsahem je však toliko výčet jednotlivých sepsaných věcí. Z toho proto v žádném případě nelze soudit, že by rodiče povinné, u nichž proběhl soupis movitých věcí bezprostředně po soupisu u jejich dcery, byli vůbec nějakým způsobem poučeni o svých právech, resp. že by jim bylo umožněno k protokolu uplatnit výhrady.

[44.] Nejvyšší správní soud se proto ze všech shora popsaných důvodů ztotožňuje s názorem kárného žalobce v tom směru, že k soupisu movitých věcí v domě rodičů povinné ve skutečnosti nedošlo proto, že se exekutor domníval, že je povinná vlastní, nýbrž daleko pravděpodobněji jen z toho důvodu, že se snažil vyvolat nátlak na povinnou i její rodiče tak, aby je přiměl k plnění. Jakkoliv je pravdou, že se to exekutorovi nakonec povedlo a povinná (resp. i její rodiče) uhradila celou svoji povinnost včetně nákladů exekuce, nelze akceptovat metodu, jakou se tak stalo. Exekutor totiž postupoval neeticky, šikanózně a nepřiměřeně vůči osobám, které se žádné protiprávnosti nedopustily a nebyl proto dán sebemenší důvod k jejich obtěžování.

[45.] V tomto směru lze poukázat i na ustálenou judikaturu civilních soudů k výkladu ustanovení § 326 odst. 2 o. s. ř., podle níž v každém případě platí, že exekuce může

dopadnout výhradně na věci povinného. „*Jestliže si v posuzované věci soudní vykonavatel dostatečně neověřil existenci podmínek pro provedení soupisu movitých věcí povinné, za použití násilí vnikl do nebytových prostor pronajatých třetí osobě (nikoli povinné) a zde nacházející se věci této osoby pojal do soupisu a odvezl, zatímco povinné nesvědčil žádný právní důvod k užívání těchto nebytových prostor, neužívala je a nebyla ani vlastníkem zabavených movitých věcí, jednalo se o nesprávný úřední postup, jenž je objektivně v rozporu s právním předpisem*“ (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 2. 2007, sp. zn. 25 Cdo 2813/2006).

[46.] Soud proto ohledně viny exekutora uzavírá, že kárně obviněný exekutor JUDr. V. závažně porušil povinnost vyplývající z ustanovení § 326 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 52 exekučního řádu a dopustil se tak kárného provinění ve smyslu ustanovení § 116 odst. 2 exekučního řádu, a to právě tím, že v rámci své řídící činnosti porušil své zákonné povinnosti plynoucí z § 13 exekučního řádu.

[47.] Při úvahách o trestu soud dospěl k závěru, že s ohledem na zásadu zákazu *reformationis in peius* v daném případě nepřipadá v úvahu jiná možnost soudu než rozhodnout o uložení kárného opatření ve formě písemného napomenutí. Kárný soud má totiž za vyloučeno, aby v tomto značně atypickém řízení, z podnětu odvolatele toto rozhodnutí změnil v jeho neprospěch. Jinak řečeno, aby se trest pro exekutora fakticky změnil v jeho neprospěch v důsledku toho, že se za předchozí zákonné úpravy odvolal proti kárnému rozhodnutí.

P o u č e n í : Odvolání proti rozhodnutí v kárném řízení **n e n í** přípustné.

V Brně dne 22. března 2012

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda kárného senátu